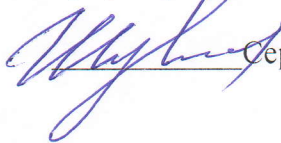

Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

«УЗГОДЖЕНО»

Методичною радою
стоматологічних дисциплін
Протокол № 9
від «24» 04 2024 року

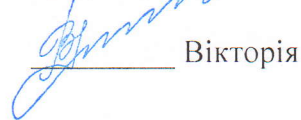
Голова Методичної ради,
професор ЗВО

 Сергій ШУВАЛОВ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
ВНМУ ім. М.І. Пирогова
Протокол № 9
від «25» 04 2024 року

Голова Вченої ради,
професор ЗВО

 Вікторія ПЕТРУШЕНКО

Інструкція до станції №2

«Вирішення клінічної ситуаційної задачі з терапевтичної стоматології»

до об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту

з терапевтичної стоматології

Спеціальність – 221 «Стоматологія»

Інструкція для студента до станції № 2 «Вирішення клінічної ситуаційної задачі з терапевтичної стоматології»

Проведення практичного компоненту єдиного державного кваліфікаційного іспиту ОСП(К)І на стоматологічному факультеті відбуватиметься у одноденному форматі згідно розпорядження в.о. ректора ВНМУ ім. М.І. Пирогова №31 від 08.05.2023 р. Відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 р. №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», листа МОН № 1/3417-22 від 10.03.2022 р. «Про завершення навчального року», Наказу ВНМУ ім. №157 від 11.03.2022 «Про відновлення навчального процесу в період воєнного стану», «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова», затвердженого рішенням Вченої ради, протокол №1 від 12.09.2022 р., «Положення про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І.Пирогова», затвердженого рішенням Вченої ради, протокол №8 від 26.05.2020 р. ОСК(П)І будуть проведені у змішаній формі.

У день іспиту секретар Державної екзаменаційної комісії приєднає до наради екзаменатора для фіксації відеозапису іспиту. На станції студент повинен привітатись та представитись, **пред'явити документ** (паспорт), який засвідчує його особу, викладачу. Студент отримує клінічну ситуаційну задачу, де потрібно інтерпретувати результати обстеження та дослідження, анамнестичні та об'єктивні дані, інтерпретувати результати лабораторного та інструментального методів дослідження даного пацієнта, встановити діагноз, визначити захворювання, з якими потрібно провести диференційну діагностику, визначити тактику ведення пацієнта і призначити лікування, називаючи групу препаратів та представника.

Тривалість проходження станції 8 хв. Після закінчення часу перебування на станції екзаменатор відповідь не приймає. Зверніть увагу, що викладач є спостерігачем ваших дій і не надає інструкції, не коментує і не опитує.

Вимоги до проходження станції:

- використання комп'ютера чи ноутбука під час відповіді;
- відповідь приймається за умови включеної камери, де чітко видно студента, який здає іспит, та включеного мікрофону з чітким звуком;
- під час роботи на станції ведеться відеозапис.

Заборонено користуватись мобільним телефоном та іншими електронними гаджетами, передавати, копіювати та виносити будь-яку інформацію, яка стосується іспиту.

Частина ОСП(К)І з терапевтичної стоматології складається з двох станцій.

Станція № 2 «Вирішення клінічної ситуаційної задачі з терапевтичної стоматології».

Компетентності, які оцінюються:

Комунікативні: вміння представити себе, пояснити мету спілкування.

Фізикальні:

1. Навики збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні;
2. Навики інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень;
3. Навики діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани;
4. Навики проводити лікування основних захворювань органів і тканин порожнини рота.

Когнітивні:

- Навики визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань ротової порожнини

- Навики визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини з супутніми соматичними захворюваннями
- Навики планування і проведення процесу надання медичної стоматологічної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини

Матеріально-технічне забезпечення станції: стоматологічні фантоми, стоматологічні установки, інструменти для обстеження ротової порожнини, матеріали та медикаменти, що застосовуються в клініці терапевтичної стоматології, фото патології ротової порожнини, результати додаткових і лабораторних методів дослідження, бланк для відповідей, чек-лист.

Перелік захворювань:

1. Некаріозні ураження твердих тканин зубів (гіперестезія, гіпоплазія емалі, гіперплазія емалі, флюороз, ерозія твердих тканин зуба, клиноподібний дефект, патологічне стирання зубів, некроз твердих тканин зуба, дисколорити, травматичні ушкодження зубів)
2. Карієс та його ускладнення (пульпіт, періодонтит)
3. Захворювання пародонта (папіліт, гінгівіт, пародонтит, пародонтоз, ідіопатичні захворювання пародонта)
4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота (травматичні ураження, аутоінфекційні захворювання СОПР, вторинні бактеріальні захворювання, захворювання СОПР при дерматозах з аутоімунним компонентом, зміни СОПР при алергійних ураженнях, зміни СОПР при інтоксикаціях солями важких металів, симптоматичні вірусні захворювання, симптоматичні прояви на СОПР захворювань внутрішніх органів і систем, захворювання язика та губ)
5. Передрак слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ

ТРИВАЛІСТЬ СТАНЦІЇ ТА РОЗПОДІЛ ЧАСУ:

№	Дії	Розподіл часу (орієнтовно)
1.	Ознайомлення з завданням	1 хв.
2.	Виконання завдання	7 хв.
	Всього:	8 хв.

Клінічні ситуаційні задачі з терапевтичної стоматології

Задача 1.

Хворий К., 29 років, звернувся зі скаргами на сухість губ, наявність лусочок, естетичний дефект.

Об'єктивно: губи набряклі, червона кайма верхньої та нижньої губи гіперемійована, вкрита білуватими лусочками (фото). Лусочки щільно прикріплені в центрі і відстають по периферії. Після зняття лусочок ерозії не утворюються. Наявна цитограма хворого (фото)

1. Комунікація
2. Проведіть клінічне обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть забір матеріалу для цитологічного дослідження методом відбитку. Проаналізуйте цитограму хворого (проводиться на пацієнтові)
4. Проведіть диференційну діагностику.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 2.

Хвора А., 23 років, звернулася зі скаргами на біль і кровоточивість ясен, підвищене утворення м'якого зубного нальоту.

Об'єктивно: слизова ясен яскраво гіперемійована, набрякла, болісна при пальпації. Ясенний край кровоточить при зондуванні. Пародонтальних кишень не виявлено, зуби стійкі, наявні м'які зубні відкладення, а в ділянці верхніх молярів та нижніх фронтальних зубів – над'ясенний зубний камінь в помірній кількості (фото).

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть пробу Шиллера-Писарева (проводиться на пацієнтові)
4. Визначіть індекс РМА (проводиться на пацієнтові)
5. Встановіть попередній діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 3.

Хворий В., 15 років, звернувся зі скаргами на розростання ясен, біль і кровоточивість під час чищення зубів, утруднене проведення гігієнічного догляду.

Об'єктивно: ясенні сосочки на всьому протязі верхньої та нижньої щелепи гіперемовані, набряклі, гіпертрофовані (фото). Скученість зубів. Рясне відкладання м'якого зубного нальоту і над'ясенного зубного каменю.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Визначіть гігієнічний індекс Грін-Вермільйона (проводиться на пацієнтові)
4. Визначіть індекс кровоточивості Мюлемана (проводиться на пацієнтові)
5. Встановіть попередній діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 4.

Хвора Д., 45 років, звернулась зі скаргами на сухість, печіння, біль у ротовій порожнині при прийомі їжі.

При об'єктивному обстеженні: шкіра і червона кайма губ без видимої патології. Слизова оболонка язика незначно гіперемійована, у середній частині та біля кінчика наявні острівці білого, місцями біло-жовтого нальоту, щільно прикріпленого до слизової (фото).

Наявні результати мікроскопічного дослідження (фото)

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть забір матеріалу для мікроскопічного дослідження методом зішкрябу. Проаналізуйте результати (проводиться на пацієнтові)
4. Проведіть забір матеріалу для бактеріологічного дослідження методом мазку (проводиться на пацієнтові)
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 5.

Хворий Л., 64 роки, скаржиться на погане самопочуття, підвищення температури тіла до 38⁰ С, наявність “виразочок” на слизовій оболонці порожнини рота.

Об'єктивно: слизова оболонка порожнини рота блідо-рожевого кольору. На незмінній слизовій твердого піднебіння наявні два пухиря розміром 1x0,7 см і 0,8x0,5 см, покриті помутнілим епітелієм, м'які, болісні. (фото). Ерозії легко кровоточать, болісні. Наявні результати цитологічного дослідження (фото).

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Визначіть симптом Нікольського (продемонструйте на пацієнтові різні варіанти визначення даного симптому)

4. Проведіть забір матеріалу для цитологічного дослідження. Проаналізуйте результати (проводиться на пацієнтові)
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 6.

Хворий П., 19 років, скаржиться на відчуття незначного печіння в язиці і незвичайний вигляд.

Об'єктивно: на спинці язика наявні множинні ділянки десквамації епітелію ниткоподібних сосочків (фото). Наявні результати цитологічного дослідження (фото).

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть забір матеріалу для цитологічного дослідження. Проаналізуйте цитограму пацієнта (проводиться на пацієнтові)
4. Проведіть диференційну діагностику.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 7.

Хвора Т. 37 років звернулась зі скаргами на кровоточивість ясен під час вживання твердої їжі та чищення зубів.

Об'єктивно: Пародонтальні кишені в ділянці 12, 11, 21, 22 зубів 3-4 мм, в інших відділах – 2-3 мм, заповнені серозним ексудатом. (фото).

Наявна ортопантомограма пацієнта (фото).

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Визначіть пародонтальний індекс по Russel (проводиться на пацієнтові)
4. Проаналізуйте рентгенограму пацієнта (по фото)
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту щодо індивідуальної гігієни порожнини рота.

Задача 8.

На прийомі у лікаря-стоматолога 56-річний пацієнт, який звернувся з метою санації ротової порожнини.

Об'єктивно: В задній третині язика по середній лінії виявлена ділянка слизової оболонки видовженої округлої форми, на якій відсутні сосочки епітелію (фото).

Наявні результати цитологічного дослідження.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть забір матеріалу для цитологічного дослідження. Проаналізуйте цитограму хворого (проводиться на пацієнтові)
4. Проведіть диференційну діагностику.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 9.

Хвора Л., 33 роки, звернулась в клініку терапевтичної стоматології зі скаргами на естетичний дефект 11 і 21 зубів.

Об'єктивно: На вестибулярній поверхні 11 і 21 зубів дефекти з пологими стінками та щільним дном в межах емалево-дентинного з'єднання (фото). Метиленовим синім дефект зафарбовується слабо.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть тест вітального фарбування (проводиться на пацієнтові).
4. На основі даних анамнезу вкажіть можливу причину захворювання.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Оберіть засоби для ремінералізуючої терапії.

Задача 10.

Пацієнтка О., 16 років, звернулась до стоматолога зі скаргами на неприємний запах з рота і наявність каріозних порожнин.

Об'єктивно: на жувальних поверхнях 16, 15, 14, 25, 26, 47, 46, 36, 37 зубів спостерігаються пломби, у 15, 14, 47, 46, 36 та 37 – з ознаками розвитку рецидиву карієсу. Глибоким каріозним процесом уражені контактні поверхні 15, 13, 12, 11, 21, 25, 32, 31, 41, 42 зубів. (фото).

Додаткові дослідження: наявні результати швидкості саливації, рН, вязкості слини, КОШРЕ-тесту.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть визначення рН слини (проводиться на пацієнтові з використанням лакмусових смужок)
4. На основі клініко-анамнестичних даних встановіть можливу причину захворювання у даного пацієнта.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику місцевого і загального лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Задача 11.

Пацієнт Д. 30 років, звернувся в клініку зі скаргами на дефект коронки 15 зуба.

Об'єктивно: Коронкова частина 15 зуба зруйнована на 1/3. В устях кореневих каналів видні залишки пломбувального матеріалу. В ділянці проекції верхівки кореня наявна нориця (фото). Наявна прицільна внутрішньоротова рентгенограма 15 зуба з гутаперчевим штифтом за ходом нориці (фото).

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Визначіть симптоми Лукомського, Мармассе, Дюпюїтрена (проводиться на пацієнтові).
4. Проаналізуйте рентгенограму пацієнта.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування.

Задача 12.

Хворий З., 57 років, звернувся зі скаргами на біль при вживанні їжі та розмові.

Об'єктивно: На верхній щелепі справа на 13-16 зубах литий мостоподібний протез. Слизова оболонка під промивною частиною протезу набрякла, гіперемована. На слизовій оболонці в ділянці альвеолярного паростка під протезом виявлена ерозія (фото).

Наявні результати цитологічного дослідження.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проведіть забір матеріалу для цитологічного дослідження методом перевідбитку. Проаналізуйте цитограму пацієнта (проводиться на пацієнтові).
4. Встановіть діагноз
5. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.
6. Проведіть надання невідкладної допомоги при гострих травматичних ураженнях слизової оболонки порожнини рота.

Задача 13.

Хвора Я., 35 років, звернулась зі скаргами на застрягання їжі в зубі на верхній щелепі справа.

Об'єктивно: Коронка 16 зуба сірого кольору, на жувальній поверхні наявна пломба з амальгами, цілісність її збережена, крайове прилягання порушене (фото). Перкусія, пальпація, реакція на тепловий і холодний подразник безболісна.

Наявна ортопантомограма пацієнтки (фото).

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проаналізуйте ортопантомограму пацієнта.
4. Встановіть діагноз
5. Визначіть тактику лікування у даному випадку.
6. Підберіть необхідний інструментарій для препарування твердих тканин зуба у даному випадку.

Задача 14.

На прийом до лікаря-стоматолога звернулась пацієнтка 28 років зі скаргами на набряк верхньої губи.

Об'єктивно: виражена асиметрія обличчя за рахунок набряку верхньої губи. Ділянка набряку чітко обмежена по площі, щільної консистенції, при пальпації безболісна (фото). Шкіра над цією ділянкою тепла, звичайного кольору, в складку не береться. Свербіж в ділянці набряку не відзначається. Слизова оболонка порожнини рота без видимих патологічних змін.

Наявні результати загального аналізу крові.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії).
3. Проаналізуйте результати гемограми пацієнтки.
4. Проведіть диференційну діагностику.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування у даному випадку. Надайте невідкладну допомогу при розвитку такого ускладнення на стоматологічному прийомі.

Задача 15.

Хворий К., 65 років, звернувся до лікаря – стоматолога з приводу неприємних відчуттів, сухості в роті, відчутті стягнутості, дискомфорт при прийомі їжі, користуванні знімним протезом.

Об'єктивно: На слизовій оболонці щоки справа по лінії змикання зубів спостерігається зона помутніння епітелію сірого кольору з гладкою тонкою поверхнею (фото). При зішкрябанні шпателем поверхня епітелію не знімається.

Наявні результати цитологічного дослідження.

1. Комунікація
2. Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії)..
3. Проведіть забір матеріалу для цитологічного дослідження методом перевідбитку. Проаналізуйте цитограму пацієнта (проводиться на пацієнтові).
4. Проведіть диференційну діагностику.
5. Встановіть діагноз
6. Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту.

Інструкція-схема для студента при відповіді на клінічну ситуаційну задачу:

№	Відповідь включає	Оцінкова градація	
1	Комунікація	0,25	
2.	Проведіть обстеження пацієнта (визначіть найважливіші діагностичні критерії – за умовами завдання).	0,75	
3.	Проведіть забір матеріалу для тих чи інших досліджень. Проаналізуйте результати додаткових методів дослідження (обрати необхідне забезпечення, методика проведення, інтерпретація результатів у даному випадку)	1,0	
4.	Проведіть диференційну діагностику або/і визначіть етіологію захворювання (назвіть захворювання, з якими проводиться диференційна діагностика, вкажіть найголовніші відмінності)	1,0	
5	Встановіть діагноз (повний клінічний діагноз)	1,0	
5	Визначіть тактику лікування. Надайте рекомендації пацієнту. (зазначте препарати для загального і місцевого лікування, проведіть підбір засобів індивідуальної гігієни порожнини рота)	1,0	

Перелік навчально-методичної літератури

1. Матеріали лекцій кафедри терапевтичної стоматології.
2. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка – К.: ВСВ Медицина, 2017. – 664 с.
3. Терапевтична стоматологія: У 4-х т. — Т. 2. Карієс. Пульпіт. Періодонтит. Ротовий сепсис: Підручник для студ. стомат. ф-тів. мед. ЗВО. — 3-тє вид. Рекомендовано МОЗ / За ред. А.В. Борисенка. — К., 2020. — 592 с.
4. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. — Том 3. Захворювання пародонта: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та ін.; за ред. А.В. Борисенка. — 2-е вид., переробл. і допов.. 2018. – 624 с.
5. Терапевтична стоматологія : підручник : у 4 т. Т. 1. Пропедевтика терапевтичної стоматології / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, Л.Ф. Сідельнікова та ін. ; за ред. А.В. Борисенка. — 4-е вид., переробл. та допов. — К. : ВСВ “Медицина”, 2020. — 456 с.
6. Терапевтична стоматологія: у 4 томах. Том 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: підручник / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, О.Ф. Несин та ін. — 2-е видання. — К. «Медицина». – 2021. – 640 с.
7. Терапевтична стоматологія / Ніколішин А.К. – «Нова книга». – 2018. – 680 с.
8. Антибактеріальна терапія в стоматології / Петрова Т.А., Островська Г.Ю., Луценко Р.В. та ін. – «Магнолія». – 2023. – 296 с.
9. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. / В.М.Батіг, В.І.Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
10. Белікова Н.І., Петрушанко Т.О., Беліков О.Б. Принципи біомеханіки шинування рхоних зубів. – К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 186 с.
11. Біденко Н.В., Борисенко А.В., Васильчук О.В. та ін.. Алгоритми виконання стоматологічних і медичних маніпуляцій для підготовки до Державної атестації студентів 5 курсу за спеціальністю «Стоматологія». – Київ: Книга-плюс, 2017. – 455 с.
12. Борисенко А.В., Антоненко М.Ю., Сідельнікова Л.Ф., Мельничук Т.А. Нариси практичної пародонтології. – К.: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України» – Київ: «Бібліотека «Здоров'я України», 2017. — 348 с
13. Борисенко А.В., Неспрядько В.П., Борисенко Д.А. Композиционные пломбировочные и облицовочные материалы Учебное пособие. – Киев: ВСИ Медицина, 2015. – 320с.

14. Вороненко Ю.В., Павленко О.В., Мазур І.П., Борисенко А.В. та ін.. Стоматологічна допомога в Україні: основні показники діяльності за 2008-2018 роки: довідник – Кропивницький: Поліум, 2019. – 176 с.
15. Іваницький І.О. Гіперчутливість зубів: навчальний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І.О. Іваницький, О.С. Іваницька, Т.О. Петрушанко. – Полтава: Дивосвіт, 2019. – 108 с.
16. Кандидоз порожнини рота: діагностика і лікування / Фесенко В.І., Глазунов О.А. – «Новий світ-2000». – 2023. – 235 с.
17. Клінічна пародонтологія та імплантологія за Ньюманом і Каррансою: 14-е видання: в 2-х томах / Майкл Г. Ньюман, Перрі Р. Клоккевольд, Сатіш Елангован та ін. – К. «Медицина». – 2024. – 1280 с.
18. Клінічна фармакологія: навчальний посібник / М.В. Хайтович, Г.В. Зайченко, І.О. Афанасьєва та ін. – К «Медицина». – 2024. – 335 с.
19. Клінічна фармакологія та фармакотерапія в стоматології: Навч. посіб. для мед. ун-тів, інст., акад. — 2-ге вид. Рекомендовано Вченою радою НМАПО ім. П.Л. Шупика / Мазур І.П., Хайтович М.В., Голопихо Л.І. — К., 2019. — 376 с.
20. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. — 5-е видання. – К. «Медицина». – 2023 – 560 с.
21. Механические свойства зуба и околозубных тканей / Арутюнов С.Д., Муслов С.А. – «Практическая медицина». – 2020. – 256 с.
22. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: навч. посіб./ І.М.Скрипник, П.М.Скрипников, Л.Я.Богашова, О.Ф.Гопко. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 224 с.
23. Неврологія з нейростоматологією: навчальний посібник / Л.І. Соколова, Т.І. Ілляш, О.А. Мяловицька та ін. – К «Медицина». – 2018. – 128 с.
24. Несин А.Ф. Дифференциальная диагностика эрозивных и язвенных поражений слизистой оболочки полости рта. – Київ: Книга-плюс, 2019. – 262 с.
25. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. - 232 с
26. Operative Dentistry. Endodontics: in 2 volumes. Volume 1: textbook / M.Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et al. — 2nd edition. – К. «Медицина». – 2020. – 384 с.
27. Патоморфологія основних захворювань щелепно-лицьової ділянки / Старченко І.І., Філенко Б.М. та ін. – «Нова книга». – 2019. – 128 с.
28. Петрушанко Т.А. Стоматологические аспекты аллергии: Учебное пособие для иностранных студентов / Т.А. Петрушанко, Э.В. Николишина. К.: ТОВ НВП «Інтерсервіс, 2016. – 104 с.
29. Практична пародонтологія: 2-е видання / Кеннет Ітон, Філіп Овер. – К. «Медицина». – 2023. – 335 с.
30. Стоматологічні захворювання: терапевтична стоматологія: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко, Л.В. Линовицька та ін.; за ред. А.В. Борисенка. – К «Медицина». – 2017. – 664 с.
31. Стоматологія: у 2 книгах. — Книга 2: підручник (ВНЗ III—IV р. а.) / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін.; за ред. М.М. Рожка. — 2-е вид. - К. «Медицина». – 2018. – 992 с.
32. Фармакотерапія захворювань слизової оболонки порожнини рота і тканин пародонта: Навч. посіб. для мед. ун-тів, інст., акад. Рекомендовано Вченою радою НМУ О.О. Богомольця / За ред. А.В. Борисенка. — К., 2018. — 504 с., пал. тв., (ст. 8 пр.).
33. Флюороз зубів переможений. Монографія. / Ніколишин А.К. Іленко Н.М., Костиренко О.П., Ніколишина Е.В., Ніколишин І.А. / За редакцією професора А.К. Ніколишина. – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс». – 2018. – 134 с; обсяг 8,4 друк. арк.; тираж – 100 прим.